

Ook de show die de OPEC-leden onder aanvoering van Saoedi-Arabië gaven op de vergadering van 27 november volstaat niet als verklaring. Tot net voor die officiële samenkomst van de kartelleden hield de markt er al rekening mee dat de OPEC de prijsdaling tot 80 dollar (op dat moment) welletjes zou vinden en zou ingrijpen aan de productiezijde. Dit gebeurde niet, waarna de olieprijs in de daaropvolgende weken nog een kwart lager werd gezet.

RONDJES DRAAIEN

De verschuivingen in het fundamentele marktevenwicht kunnen hoe dan ook nooit van dien aard zijn dat ze een correctie met 50 procent in nauwelijks een half jaar verklaren. Er is dus meer aan de hand. Dit is ook heel duidelijk zichtbaar op de markt van termijncontracten. Sinds halverwege 2014, toen de daling begon, zijn de handelsvolumes beduidend hoger dan voorheen. Maar dit is niet alles. De volumes liggen op dagbasis ook vaak hoger dan de 'open interest', het totale aantal uitstaande contracten. Anders gezegd, er worden meer contracten verhandeld dan er bestaan, wat alleen verklaard kan worden door een situatie waarin dezelfde contracten steeds rondjes draaien bij dezelfde marktpartijen.

Misschien niet de daling op zich, maar wel de omvang ervan wordt dus voor een groot deel in

GOUD EN DE DURE DOLLAR

Afgezien van de verrassende olieprijsontwikkeling werd op de grondstoffenmarkten afgelopen jaar de lijn van 2013 doorgezet. Grondstoffen bleven zelfs nog meer achter bij de aandelenbeurzen dan het jaar voordien. Ook goud presteerde teleurstellend, in dollars althans. Door de forse klim van de Amerikaanse dollar bedroeg het rendement van het gele metaal uitgedrukt in euro's wel meer dan 10 procent.

Goud is het nieuwe jaar goed begonnen. Halverwege de maand noteerde de prijs in euro's op het hoogste niveau sinds september

2013. Behalve de onrust rond Griekenland en de verwachte acties van de Europese Centrale Bank was de stijgende dollar de drijvende kracht achter die stijging. Op langere termijn is een verdere stijging van de dollar geen gunstig vooruitzicht. Een dure dollar is vooral goed voor de financiële sector, maar niet voor de industriële- en grondstoffensector.

scène gezet door financiële partijen. Geopolitieke ontwikkelingen spelen daarbij een belangrijke rol. Zo is de lage olieprijs op dit moment een zware last voor Rusland, een last die de sancties van het westen naar aanleiding van de Russische bemoeienis met het conflict in Oekraïne overstijgt. De Verenigde Staten en de belangrijkste spelers binnen oliekartel OPEC hebben beduidend minder last van deze situatie. De VS is grotendeels zelfvoorzienend wat energie betreft, terwijl bepalende OPEC-landen als Saoedi-Arabië en Koeweit over voldoende valutareserves beschikken om een langere periode van lage prijzen door te komen. Goedkope olie heeft ook de nodige gunstige bijwerkingen voor consumenten en bedrijven, maar staat haaks op de inflatiedoelstellingen van de centrale banken.

BODEM

De vraag die op ieders lippen brandt, is waar de bodem ligt. Technische analyse toepassen op de olieprijs om een goed instapmoment te kiezen, bleek de jongste zeven maanden een hopeloze zaak. Verschillende indicatoren, waaronder die uit de technische analyse, geven al maandenlang aan dat de olieprijs te ver gedaald is, maar toch gaat de weg in de eerste maand van 2015 nog steeds omlaag.

Paradoxaal genoeg zorgen lagere prijzen in eerste instantie voor een stijgende productie. De eerste reactie bij de energiebedrijven, waarvan de winstgevendheid rond of onder nul zakt, is om de productie nog verder op te drijven. Ze hebben de kasstromen nodig om hun schulden af te betalen. Op minder opbrengst door lagere prijzen wordt dus gereageerd met een hogere output. De

dynamiek van nieuwe boringen en ingebruikname van nieuwe productie-installaties is niet iets wat zomaar omgekeerd kan worden. Dat kost minstens zes maanden tot een jaar.

De matige groei aan de vraagzijde gekoppeld aan de hogere productie zal er voor zorgen dat er zeker nog de eerste helft van 2015 een overaanbod zal zijn op de wereldmarkt voor ruwe olie. Daarmee is niet uitgesloten dat de markt eventueel al eerder kan anticiperen op een lager aanbod, een aantrekkelijke vraag of beide.

OVER DE AUTEUR

- Koen Lauwers is onafhankelijk financieel analist, gespecialiseerd in grondstoffen
- Lauwers heeft geen belangen in genoemde producten en bedrijven

BODEM DE OLIEPRIJS